

സന്ധ്യാറാണി. എൽ

കഴിഞ്ഞ ഏഴുവർഷമായി ചൈൽഡ് ആന്റ് ഫാമിലി

കൗൺസിലിങ്ങ് രംഗത്തു പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. എം.എസ്.ഡബ്ലിയുവും, കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്നും കൗൺസിലിങ്ങിൽ പി.ജി. ഡിപ്ലോമയും കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

www.consolace.com
mob: 9388183153

കുട്ടികൾ നല്ല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്താൽ മനസ്സു തുറന്ന് അവരെ അഭിനന്ദിക്കാൻ മടിക്കേണ്ടതില്ല. ഇത് അവരിൽ ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തും. അച്ഛനമ്മമാർ തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ പരിഗണിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാക്കാനും ഇത് സഹായിക്കും. പരീക്ഷകളിലോ മത്സരങ്ങളിലോ മികച്ച വിജയം നേടുമ്പോൾ അവർക്ക് ചെയ്ത സമ്മാനങ്ങൾ നൽകാം.

കുറ്റപ്പെടുത്തലുകൾ കുറയ്ക്കാം...

മക്കൾ നല്ലതു ചെയ്താലും മനസ്സു തുറന്ന് അഭിനന്ദിക്കാൻ മടി കാണിക്കുന്നവരാണ് ഭൂരിഭാഗം മാതാപിതാക്കളും. അഭിനന്ദിച്ചാൽ കുട്ടി അതിൽ മതിമറന്നു പോകുമോ എന്ന ആശങ്ക കാരണമാണ് അവർ ഇങ്ങനെ പെരുമാറുന്നത്. അതേസമയം കുട്ടിയുടെ ഭാഗത്തു നിന്ന് ചെറിയൊരു വീഴ്ച ഉണ്ടായാൽ കുറ്റപ്പെടുത്താൻ രക്ഷിതാക്കൾ അത്യന്താഹം കാണിക്കുകയും ചെയ്യും. നല്ലതു ചെയ്താൽ അവഗണിക്കുകയും ചെയ്ത തെറ്റിന് കുറ്റപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ കുട്ടിയുടെ മനസ്സ് എത്രമാത്രം വേദനിക്കുമെന്ന് ഇവരിൽ പലരും ഓർക്കാറില്ല.

ആറാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന മകളേയും കൊണ്ടാണ് ആ അമ്മ കൗൺസിലിങ്ങ് സെന്ററിൽ വന്നത്. മുൻപ് അവൾ ക്ലാസിൽ ഒന്നാമതായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പഠനത്തിൽ തീരെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല എന്നാണ് ആ അമ്മ പറഞ്ഞത്. പഠനത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധം വീട്ടിലെ സാഹചര്യങ്ങളൊന്നും മാറിയിട്ടില്ലെന്നാണ് അമ്മയുമായി സംസാരിച്ചപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കിയത്. എന്നാൽ കുട്ടിയോട് കാര്യം തിരക്കിയപ്പോൾ അവൾ പൊട്ടിക്കരയുകയാണുണ്ടായത്. ഞാൻ മാർക്കു മേടിച്ചാലും വീട്ടിൽ ആർക്കും സന്തോഷമില്ലെന്ന് ആ കരച്ചിലിനിടയിലും അവൾ പറഞ്ഞു. കൂടുതൽ സംസാരിച്ചപ്പോഴാണ് കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തമായത്. നന്നായി പഠിക്കുന്നതിന് അച്ഛൻ

അവൾക്ക് ഇടയ്ക്കൊക്കെ സമ്മാനങ്ങൾ വാങ്ങി കൊടുത്തിരുന്നു. മനപൂർവ്വം അല്ലെങ്കിലും അടുത്തിടെയായി അവൾക്ക് അച്ഛൻ ഒന്നും വാങ്ങി കൊടുത്തിരുന്നില്ല. ഒരിക്കൽ ഡാൻസിൽ സമ്മാനം നേടിയ കാര്യം അവൾ വന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അച്ഛൻ

ഒന്നു മുളുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്. ഇതെല്ലാം തന്നെ അവഗണിക്കുന്നു എന്നൊരു തോന്നൽ കൂട്ടിയുടെ ഉള്ളിൽ ഉണ്ടാക്കി. പരീക്ഷയിൽ ഒരു തവണ മാർക്കു കുറഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും അമ്മ വല്ലാതെ വഴക്കു പറയുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അവൾ വല്ലാതെ വിഷമിച്ചു. മകൾ മികച്ച വിജയം നേടുന്നതിൽ അവളുടെ മാതാപിതാക്കൾ എന്നും അഭിമാനിച്ചിരുന്നു. മനപൂർവമല്ലെങ്കിലും അവളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവർ വീഴ്ച വരുത്തി. അത് മകളുടെ ഫഠനത്തെ ഇത്രത്തോളം ബാധിക്കുമെന്ന് ആ അച്ഛനമ്മമാർ ഒരിക്കലും കരുതിയില്ല. തെറ്റ് തിരിച്ചറിഞ്ഞതോടെ അവർ അത് തിരുത്താൻ തയ്യാറായി. മകളുടെ കാര്യങ്ങൾ അവർ ഇപ്പോൾ പഴയതിലും നന്നായി ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. അവൾ വീണ്ടും ക്ലാസിൽ ഒന്നാമതെത്തുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പാണ്.

അവരെ കുറ്റപ്പെടുത്തരുത്

കുട്ടികൾ തെറ്റ് ചെയ്തെന്നിരിക്കാം. അത് പലപ്പോഴും അവരുടെ അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ടായിരിക്കാം. അത് തിരുത്തുകയാണ് മാതാപിതാക്കൾ ചെയ്യേണ്ടത്. ശരിയെന്ന് തെറ്റേന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുകയാണ് മാതാപിതാക്കളുടെ ചുമതല. പലപ്പോഴും

വീടുകളിൽ ഇതല്ല സംഭവിക്കുന്നത്. ചെടികൾക്ക് തളിക്കുന്ന കീടനാശിനിയുടെ ടിൻ വീട്ടിലെ ചെറിയ കുട്ടി എടുക്കുന്നുവെന്നിരിക്കട്ടെ. അത് എടുക്കരുത് അടി കിട്ടും എന്നാണ് മിക്ക അച്ഛനമ്മമാരും കുട്ടിയോടു പറയുക. ഒന്നോ രണ്ടോ തവണ ടിൻ എടുക്കാൻ തുനിഞ്ഞ് അടി കിട്ടിയാൽ കുട്ടി പിന്നെ അച്ഛനമ്മമാരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ അത് എടുത്തുവെന്ന് വരില്ല. കാരണം ടിൻ എടുത്താൽ അടി കിട്ടും എന്നു മാത്രമേ കുട്ടിക്ക് അറിയൂ. എന്തു കൊണ്ടാണ് അത് എടുക്കരുതെന്ന് പറയുന്നതെന്ന് അറിയില്ല. ടിന്നിനുള്ളിൽ എന്താണ് എന്നൊരു കൗതുകം മനസ്സിൽ സൂക്ഷിക്കുന്ന കുട്ടി വീട്ടിൽ ആരും ഇല്ലാത്ത സമയത്ത് അത് എടുക്കാനുള്ള സാധ്യത കൂടുതലാണ്. പലപ്പോഴും രക്ഷിതാക്കൾ കുട്ടികളോടു പെരുമാറുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. കാര്യമെന്തെന്ന് അറിയാതെ കുറ്റപ്പെടുത്തൽ

കേൾക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ അത് കുട്ടിയുടെ മനസ്സിനെ സംഘർഷഭരിതമാക്കുന്നു. വെറുതെ തന്നെ വഴക്കു പറയുകയാണ് എന്നതോന്നൽ അവരുടെ

ഉള്ളിൽ വളരും. ആത്യന്തികമായി നിരന്തരം ഇത്തരം കുറ്റപ്പെടുത്തലുകൾ കേൾക്കേണ്ടി വരുന്ന കുട്ടിക്ക് തന്നെ ആർക്കും ഇഷ്ടമല്ല എന്ന ചിന്തയാണ് ഉണ്ടാകുക. വളർന്നു വരുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിൽ വലിയ പങ്കുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ നിരന്തരമായി വീട്ടുകാരുടെ കുറ്റപ്പെടുത്തൽ കേട്ടുവളരുന്ന കുട്ടികൾക്ക് മറ്റുള്ളവരോട് സ്നേഹത്തോടെ ഇടപഴകാനും ബഹുമാനിക്കാനും പൊതുവേ കഴിയാറില്ല. ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ പ്രതിസന്ധികളെ നേരിടാനുള്ള കഴിവും ഇവർക്ക് കുറവായിരിക്കും. തനിക്ക് ഒന്നിനും കഴിയില്ല എന്ന ചിന്ത കൂട്ടിക്കാലതോ മനസ്സിൽ ഉറച്ചു പോയതു കൊണ്ടാണ് ഇത്. പരീക്ഷയിൽ പരാജയപ്പെടുമ്പോഴും തെറ്റു ചെയ്യുമ്പോഴും കുട്ടികളെ ശാസിക്കാം. അവർ പരാജയപ്പെട്ടതിൽ അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റു ചെയ്തതിൽ അച്ഛനമ്മമാരായ നിങ്ങൾ എത്രത്തോളം വേദനിക്കുന്നു എന്ന് തിരിച്ചറിയത്തക്ക രീതിയിൽ പെരുമാറുന്നതാണ് നല്ലത്. പരീക്ഷയിൽ തോറ്റതിൽ അവർക്കും വേദനയുണ്ടാകും. വളരെയേറെ വിഷമത്തോടെയാണ് കുട്ടി നിങ്ങളുടെ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നതെങ്കിൽ ചുമലിൽ തട്ടിയൊന്ന് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതു പോലും അവരെ ഇരുത്തി ചിന്തിപ്പിക്കും. ഇനിയൊരു തവണ ഇങ്ങനെയൊരു നിമിഷം തന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടാകരുതെന്ന് അവർ ആഗ്രഹിക്കാൻ അത്രയും

കുട്ടികൾ തെറ്റ് ചെയ്തെന്നിരിക്കാം. അത് പലപ്പോഴും അവരുടെ അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ടായിരിക്കാം. അത് തിരുത്തുകയാണ് മാതാപിതാക്കൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

ചെയ്താൽ മതി. കുട്ടിയ്ക്ക് ചെയ്ത പ്രവർത്തിയിൽ ഒട്ടും പശ്ചാത്താപം ഇല്ലെന്നു കണ്ടാൽ ശാസിക്കാം. എന്തു കൊണ്ടാണ് അച്ഛനും അമ്മയും തന്നെ വഴക്കു പറഞ്ഞതെന്ന് കുട്ടിയ്ക്ക് വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കത്തക്ക വിധമായിരിക്കണം ശാസിക്കേണ്ടത്. ഇനി ഇത് ആവർത്തിക്കരുതെന്നും പറയാം.

മോശം വാക്കുകൾ പഠിപ്പിക്കേണ്ട

സ്കൂളിൽ സഹപാഠികൾക്കും അധ്യാപകർക്കും നേരെ മോശം വാക്കുകൾ പ്രയോഗിക്കുന്നു എന്ന പരാതിയുമായി ഒരമ്മ ഒന്നാം ക്ലാസുകാരനേയും കൊണ്ടു വന്നതോർക്കുന്നു. ചോദിച്ചു വന്നപ്പോൾ കുട്ടി പറഞ്ഞത് ഇതെല്ലാം വഴക്കു കൂടുമ്പോൾ അച്ഛൻ അമ്മയെ വിളിക്കുന്നത് താൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടെന്നാണ്. തെറ്റുകൾക്ക് കുട്ടിയെ ശാസിക്കുമ്പോൾ ഇക്കാര്യം പ്രത്യേകം ഓർമ്മിക്കണം. മോശം പദപ്രയോഗങ്ങൾ ഒഴിവാക്കണം. കൂടാതെ തീർത്തും നെഗറ്റീവായ രീതിയിൽ സംസാരിക്കാതിരിക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കുക. ഉദാഹരണത്തിന് ഇനി മാർക്കു കുറഞ്ഞാൽ പിന്നെ നിന്നെ

കുട്ടികൾ നല്ല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്താൽ മനസ്സു തുറന്ന് അവരെ അഭിനന്ദിക്കാൻ മടിക്കേണ്ടതില്ല. ഇത് അവരിൽ ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തും. അച്ഛനമ്മമാർ തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ പരിഗണിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാകാനും ഇത് സഹായിക്കും.

വീട്ടിൽ കയറ്റില്ല എന്ന് കുട്ടിയോടു പറഞ്ഞുവെന്നിരിക്കട്ടെ. ഇത് കുട്ടിയിൽ ഒരൂതരം അരക്ഷിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കും. കുട്ടിയുടെ ചിന്താശേഷിയും മാനസികനിലയും വെച്ച് പല വിധത്തിൽ ഇതിനോട് പ്രതികരിക്കാം. മാർക്ക് കുറയുന്ന ദിവസം വീട്ടിലേയ്ക്കു വരാൻ പേടി ഉണ്ടാകും. ചിലർ ഇതിൽ നിന്ന് രക്ഷപെടാനായി എവിടെയെങ്കിലും ഒളിച്ചിരിക്കാൻ പോലും സാധ്യതയുണ്ട്. നീ എല്ലാം നശിപ്പിച്ചു, നിന്നെ ഞാൻ കൊല്ലും, എനിക്ക് ഇത്തിരി സമാധാനം തരുമോ, നിന്നെ കൊണ്ടു ഞാൻ മടുത്തു, എവിടേ

യ്ക്കെങ്കിലും പൊയ്ക്കോളണം, മന്ദബുദ്ധി, നീ എന്റെ വയറ്റിൽ ജനിച്ചുവല്ലോ എന്നിങ്ങനെയുള്ള പദപ്രയോഗങ്ങൾ തീർത്തും ഒഴിവാക്കണം. അച്ഛനമ്മമാർക്ക് തന്നോട് ഒട്ടും സ്നേഹമില്ല എന്ന തോന്നൽ കുട്ടിയിൽ വളരാൻ ഇത്തരം പ്രയോഗങ്ങൾ വഴിയൊരുക്കും. സ്ഥിരം ഇത്തരം കുറ്റപ്പെടുത്തലുകൾക്ക് വിധേയനാകുന്ന കുട്ടി എല്ലാവരിൽ നിന്നും അകലം പാലിക്കാനും അന്തർമുഖനായി മാറാനും ഉള്ള സാധ്യതയേറെയാണ്. മോശം വാക്കുകൾ പ്രയോഗിച്ചതു കൊണ്ടോ ശാരീരിക ഉപദ്രവമേൽപ്പിച്ചതു കൊണ്ടോ കുട്ടികൾ നേർവഴിയ്ക്ക് നടക്കണമെന്നില്ല. തങ്ങൾ ചെയ്തത് തെറ്റാണെന്നും അത് തിരുത്തണമെന്നും അവർക്ക് ബോധ്യം വരുമ്പോൾ മാത്രമേ അവർ മാറിപ്പിന്തിരിക്കാൻ തയ്യാറാകൂ.

താരതമ്യം അറുത്ത്

മോശം വാക്കുകളേക്കാൾ ദോഷം ചെയ്യുന്ന മറ്റൊന്നാണ് താരതമ്യം. എല്ലാ കുട്ടികളും സ്വന്തമായ വ്യക്തിത്വം കാത്തു സൂക്ഷിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരാണ്. മറ്റൊരാളുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നത് അവർക്ക് സഹിക്കാനാവില്ല. പി.ടി.എ മീറ്റിങ്ങിന് അമ്മ വരേണ്ട എന്ന് വാശിപിടിച്ചു കരഞ്ഞ ഒരു കുട്ടിയെ ഓർക്കുന്നു. കാരണം ചോദിച്ചപ്പോൾ അമ്മ സ്കൂളിൽ വരുന്നത് എനിക്കിഷ്ടമല്ല എന്നാണ് അവൻ പറഞ്ഞത്. അമ്മ സ്കൂളിൽ വന്നാൽ ഉയർന്ന മാർക്ക് നേടിയ കുട്ടികളുടെ പേരൊക്കെ കണ്ടുപിടിച്ച് ഓർത്തുവയ്ക്കും. പിന്നെ വീട്ടിൽ വന്ന് അവരെ പോലെ പഠിക്കണം എന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കും-ഇതാണ് കുട്ടിയെ വിഷമിപ്പിച്ചത്. ഇതുപോലെ പരീക്ഷയ്ക്ക് ക്ലാസിൽ ഉയർന്ന മാർക്ക് നേടിയ ഒരു കുട്ടിയുടെ പേരു പറഞ്ഞ് നീ അവനെ കണ്ടു പഠിക്ക് എന്ന് ഉപദേശിക്കാത്ത മാതാപിതാക്കൾ ചുരുക്കമാണ്. കുറ്റപ്പെടുത്തലിന്റെ

മറ്റൊരു രൂപമാണിത്. അത് കുട്ടിയെ ഏതു തരത്തിൽ ബാധിക്കും എന്ന് അവർ ചിന്തിക്കുന്നതേയില്ല. വീട്ടിൽ രണ്ടു കുട്ടികളുണ്ടെങ്കിൽ മിടുക്കു കൂടുതലുള്ള കുട്ടിയുമായി രണ്ടാമത്തെ കുട്ടിയെ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നതും കണ്ടുവരാറുണ്ട്. ഇത്തരം പെരുമാറ്റങ്ങൾ കുട്ടിയുടെ മനസ്സിനെ ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിക്കും. താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്ന വ്യക്തിയോട് ഉള്ളിൽ ദേഷ്യം വളരാനും ഇത് കാരണമാകും. സഹോദരങ്ങളാണെങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ എക്കാലവും നിലനിൽക്കുന്ന ഒരു ശത്രുതയ്ക്കു വരെ ഈ താരതമ്യപ്പെടുത്തൽ വഴിയൊരുക്കിയേക്കാം. ഓരോ കുട്ടിയ്ക്കും അവരുടേതായ സവിശേഷതകൾ ഉണ്ടാകും. കുറ്റങ്ങളും കുറവുകളും മികവു

കളും ഉണ്ടാകും. ഇതു കണ്ടെത്തി അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ് മാതാപിതാക്കൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

നല്ലതു പറയാം

കുട്ടികൾ നല്ല കാര്യങ്ങൾ ചെയ്താൽ മനസ്സു തുറന്ന് അവരെ അഭിനന്ദിക്കാൻ മടിക്കേണ്ടതില്ല. ഇത് അവരിൽ ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തും. അച്ഛനമ്മമാർ തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ പരിഗണിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാകാനും ഇത് സഹായിക്കും. പരീക്ഷകളിലോ മത്സരങ്ങളിലോ മികച്ച വിജയം നേടുമ്പോൾ അവർക്ക് ചെറിയ സമ്മാനങ്ങൾ നൽകാം. കൂടുതൽ ഉയരങ്ങളിലേയ്ക്കു കുതിക്കാൻ ഇത് അവർക്കൊരു പ്രചോദനമാകും. ബന്ധുക്കളുടേയും നാട്ടുകാരുടേയും മുന്നിൽ വച്ച് സ്വന്തം കുട്ടിയെ കുറ്റപ്പെടുത്തി സംസാരിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കലും ഇങ്ങനെ ചെയ്യരുത്. താൻ പരാജയപ്പെട്ടവനാണ് എന്ന തോന്നലാവും ഇത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിലൂടെ കടന്നു പോകുമ്പോൾ കുട്ടിയ്ക്ക് ഉണ്ടാകുക. മറിച്ച് ചെറിയ നേട്ടങ്ങളാണെങ്കിൽ കൂടി അത് അഭിമാനത്തോടു കൂടി മറ്റുള്ളവരോടു പങ്കുവയ്ക്കാം. ഇത്

കുട്ടിയ്ക്ക് പോസിറ്റീവ് എനർജി നൽകും. അതേസമയം ഒരിക്കലും കുട്ടി ചെയ്ത തെറ്റിനെ ന്യായീകരിക്കാതിരിക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കണം. എന്തു ചെയ്താലും മാതാപിതാക്കൾ പിന്തുണയ്ക്കും എന്നൊരു ധാരണ ഉണ്ടാകാൻ ഇത് കാരണമാകും. തെറ്റ് ചെയ്താൽ ആരും കൂടെയുണ്ടാകില്ല എന്ന് അവരെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കാനും അച്ഛനമ്മമാർക്ക് കഴിയണം.

മാതാപിതാക്കളുടെ സ്നേഹവും പരിഗണനയുമാണ് എല്ലാ കുട്ടികളും ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. തനിക്കൊപ്പം അച്ഛനമ്മമാർ ഉണ്ടാകും എന്ന വിശ്വാസമാണ് അവരെ നയിക്കുന്നത്. കുട്ടിയുടെ നല്ലൊരു സുഹൃത്തായി മാറിക്കൊണ്ട് ശരിതെറ്റുകൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുത്ത് അവരെ നേർവഴിയ്ക്കു നയിക്കാനാകണം മാതാപിതാക്കൾ ശ്രമിക്കേണ്ടത്. ദേഹോപദ്രവമേൽപ്പിച്ചതു കൊണ്ടോ ശകാരവാക്കുകൾ ചൊരിഞ്ഞതു കൊണ്ടോ പട്ടാളച്ചിട്ടയിൽ വളർത്തിയതു കൊണ്ടോ ഒരു കുട്ടി നല്ലൊരു വ്യക്തിത്വത്തിനുടമയായി മാറണമെല്ല. സ്നേഹത്തിലൂടെ, പ്രോത്സാഹനത്തിലൂടെ അവരെ മുന്നോട്ടു നടത്താനാകണം ഓരോ രക്ഷിതാവിന്റേയും ശ്രമം.

